

ХИ С Л Ё Т БАРХАЛ Ё Т Л И К

нима ҳожати бор эди?" деган савол туғилиши мумкин. Бу саволга жавоб бериш учун ҳали тарихга айланмаган яқин ўтган кунларни бир эсга олишга тўғри келади...

1990 йилнинг октябрь ойида "Артек" оромгоҳида кашшофларнинг Х Бутуниттифоқ слёти бўлиб ўтди. Бу ерга йиғилган минглаб болалар дам олиш, ўзаро мулоқот қилиш, дўстлашишдан ташқари болалар ташкилотларининг, шу жумладан В. И. Ленин номидаги кашшофлар ташкилотининг келажаги қандай бўлиши, болалар ташкилотларининг олдида турган вазифаларини ҳам ҳал қилишганди. Эсингизда бўлса, ўша слётдан кейин унинг делегатлари

қабул қилган қарор билан Бутуниттифоқ кашшофлар ташкилоти Кашшофлар Ташкилотлари Иттифоқи (БТФ) деб номлана бошланди. Чунки, слётга қадар бир қатор жумҳуриятларнинг болалар ташкилотлари мустақил фаолият кўрсата бошлаган эди. Шу сабаб эндиликда ана шундай мустақил ташкилотларни бошқариб турувчи иттифоқ, федерацияга эҳтиёж туғилди. Бундай иттифоқнинг — Кашшофлар Ташкилотлари Иттифоқи (БТФ)нинг ташкил этилиши болалар ҳаётида муҳим қадам бўлди.

Х слётдан кейинги давр ичида собиқ Иттифоқимиз тарқалиб кетди. Кашшофлар ташкилотлари суяниб келган улкан "тоғ" — ВЛКСМ ҳам ўз фаолиятини тўхтатди. Х слётни қақриш арафасида эса 14 та мустақил болалар ташкилотлари фаолият кўрсатар эди. Слёт ишига йиғилган делегатлар шу сабаб ҳам КТИ (БТФ)нинг бундан кейин тарқаб кетмасдан, фаолият кўрсатиши кераклигини

таъкидлаб ўтишди. Аммо энди у Федерация сифатида эмас, Халқаро ташкилот сифатида иш юритиши зарур, деган қарорга келинди.

Шу аснода Уставга бир қанча ўзгаришлар киритилди: "Кашшофлар Ташкилотлари Иттифоқи (Болалар Ташкилотлари Федерацияси) болалар иштирокида ва уларнинг қизиқишларига кўра ташкил этилган, ўзаро келишувчилик ва умуминтилиш асосида бирлашган болалар ташкилотлари, ассоциациялари ва бошқа жамоат бирлашмаларини бирлаштирувчи халқаро мустақил, ихтиёрий жамоат ташкилотидир". КТИ (БТФ)нинг вазифалари ҳам қайта кўриб чиқилди. Унга кўра, халқаро болалар ташкилоти инсонпарварлик руҳида фаолият кўрсатаётган болалар ҳаракатлари, уюшма ва ташкилотларнинг ҳар томонлама ривожланиши учун кўмаклашиши айтиб ўтилди. Иттифоқ аъзолари эндиликда яқка шахслар эмас, балки жамоалар бўлади ва унинг энг юқори органи Ассамблея бўлиб, у ҳар уч йилда камида бир марта қақрилади.

Х слёт ушбу қарорлар билан ҳар қандай шароитда ҳам, ҳар қандай тузумда ҳам болалар ташкилотлари фаолиятлари сунмаслигини ва у доим яшаб қолишини исботлади.

Ю. БАРК.

Яқинда Москва шаҳрида Кашшофлар Ташкилоти Иттифоқи (Болалар Ташкилотлари Федерацияси)нинг XI слёти бўлиб ўтди. Аввалги слётлардан фарқли ўлароқ, бу сафар унинг ишида бор-йўғи 150 нафар делегат иштирок этди. Делегатларнинг асосини ҳам катталар — болалар ташкилотлари раҳбарлари, методистлар, етакчилар, олимлар ташкил этишди.

Газетхон ўқувчида "Яна слёт қақришининг

Келгуси
сонда:

Ш. СУННАТОВ:
«Ойдин
кечинмалар»

Д. ТУРАХМЕТОВА:
«... оғир жиноят содир
қилганлиги учун суд
ҳайъати Уни олий жазо-
ўлимга ҳукм этди».

ҚОВУН САЙЛИ

Уҳ-х, қовуннинг ширин ҳиди келяпти. Атрофни унинг димоғни ёрадиган ҳиди тугиб кетибди. Ана кўкча, ана у босволди, буниси эса шакарпалак. Истаганингизни танлаб олинг. Чунки бу — қовун сайлида. Ҳар йили у куз тушиши билан пойтахтимизда ўтказилади. Бунда деҳқонлар далаларда ўзлари етиштирган маҳсулотларни: қовун, тарвуз, қовоқларни намойиш этишади, уларнинг ширини, шақари, асалини ҳамма билан баҳам кўришади.

Суратларда: Қашқадарё вилояти, Нишон туманининг Пахтабод давлат хўжалиги аграрном Исмоил Ражабов хўжаликда етиштирилган қовунларнинг тури ҳақида сайлнинг ёш иштирокчиларига сўзлаб берапти. Рустам Ҳакимов сайлда юриб, ажойибот устидан чиқди. Ҳар бири 40 кг. келадиган қовоқларни у умрида биринчи бор кўриши.

Р. АЛБЕКОВ суратга туширган.

“Тонг юлдузи”га обуна бўлишни унутманг!

Обуна баҳоси:
1 йилга — 96 сўм
6 ойга — 48 сўм
3 ойга — 24 сўм
1 ойга — 8 сўм

Нашр кўрсаткичимиз: 64563

Ф. СП-1

Ўзбекистон Алоқа вазирлиги «Матбуот уюшмаси»
№ ТОНГ ЮЛДУЗИ № 64563
(нашр номи) (нашр кўрсаткичи)

рўзномасига ОБУНА

обуна сон

1993 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Қаерга

(почта кўрсаткичи)

(манвил)

Қимга

(насаби; исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

рўзномани ЕТКАЗИШ ВАРАҚЧАСИ

64563

п.в. жойи

(нашр кўрсаткичи)

№ ТОНГ ЮЛДУЗИ

(нашр номи)

обуна	баҳоси	сўм	обуна сон
янги ман-вилга юбориш	баҳоси	сўм	

1993 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Қаерга

(почта кўрсаткичи)

(манвил)

Қимга

(насаби; исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

— “Сардор қамокдан қайтибди”.

Чекка бир қишлоқнинг, чекка уйда тонг шу қувончли хабар билан отди. Сўнг бу янгилик ҳовлима-ҳовли, уйма-уй тарқалди...

Бундан икки йил олдин Сардор Р... исмли шериги билан дўкандан 500 сўмлик ноёб нарсани ярим тунда ўмаришган, уни кимнингдир туғилган кунига совға қилишмоқчи бўлишган эди. Аммо қўлга тушишди. Орзу орзулигича қолди. Бу ёғи энди тиканли сим, темир панжара, баланд бетон-девор...

Ушбу суҳбат шулар хусусида.

— Сардор, болалар ахлоқ тузатиш колониясига тушмасдан олдинги кунларингни қандай эслайсан? Адаптасам, у вақтлар 16 ёшда эдинг.

— Эслаш, хотирлаш... бу сўзлар менга оғир ботади. Чунки шу икки йил озодликдаги болалигим билан яшаганман. Ахлоқ тузатиш меҳнат колониясидан олдинги кунларимни сўз билан ифодалаш қийин, у кунлар фақат энди тушга эниши мумкин.

— Эшитишимга қараганда, сен бу ўғирликни ўзинг учун эмас, балки “биров” учун қилганмишсан. Кел, гапни “темир панжара” гача бўлган воқеалардан бошлайлик.

— Ҳа, шундай бўлган эди. Ўшанда еттинчи синфда ўқир эдик. Синфимизда 15 бола ва 12 қиз бор эди. 12 қиз ичида Зубайданинг ўзи бир олам, бир қувонч эди мен учун. У олдинги партада, тозалик ҳайбатининг раиси эди у, мен эса орқа партада ўтирар эдим. Биламан, бу гаплар сизнинг газетангиз учун ортқича, лекин тушириб қолдиришнинг ҳеч иложи йўқ.

— Майли, давом этaver.

— Бизнинг оилада моддий етишмовчиликлар бўлиб турарди. Бу менга ҳам ўз таъсирини ўтказар: кийимларим хароб, ўзим эса бир алпозда эдим. Ойлада ўн жонмиз. Ахир, ота-онам қай биримизга етказсин...

Биласизми, одам кимнидир ўзига яқинроқ олса, аввало, ўзининг тараниб-кийинишига эътибор беради. Менда ҳам шундай ҳолатлар кечмоқда эди, лекин уйдагиларга “уни олиб беринг, буни олиб беринг” деб хархаша қилмасдим. Нима бўлса шунгагина

қаноат қилардим. Хуллас, мен Зубайдани... У менинг бутун ўй-фикрим эди: синфдошларим билан гаплашиб турса, жаҳлим чиқарди. Танаффус бўлдим уни кузатар, дарсдан сўнг ортидан соядек эргашар эдим. Ҳеч нарса егим, ҳеч нарса қилгим келмайди. Фақат дарсхонамга қамалиб оламану ўй сураман... Баъзан онам кириб қолади. Менинг ранг-рўйимни кўриб: “Сенга нима бўлди?” дея куйинади. Мен эса жимман. Эрталаб мактабга ҳаммадан олдин бораман, уни кутаман. Бир кун Зубайда ҳам эрта келди. Чунки эрталаб синф тоза, нотозалигини текширар эди. Гапирмоқчи бўлдим. Лекин журъатим

исботлаш керак. Яқинда туғилган куним...“ деб ёзилган эди.

Туғилган кунини давоматнинг орқасидан яширинча қараб билдим, у жойда ҳамма ўқувчиларнинг исми, туғилган кунини ёзилган эди: “16 январь”.

Р... исмли ўртоғим билан режа тузди. Режамиз магазиннинг орқа эшигини бузиб кириш, унинг туғилган кунига ажойиб совға олиш. Шундай ҳам қилдик. Р... эшикда турди. Мен кирдим. Мўйнали пальтони олдим ва Зубайдаларниқига қараб югурдим. Уни бир амаллаб чақириб чиқдим-да, пальтони бердим. У ҳеч нарса сўрамади, фақат: “Мана энди сенга

ёки...”

— Ўзгаргани йўқ. Аммо, кечириш билан унга эришмоқликдан ҳам кечдим. Истардимки, кечиришнинг паноҳида яхшилик улғайсин. Бу яхшилик одамларга қаратилган бўлсин! Уларга энг оддий тилагим шу.

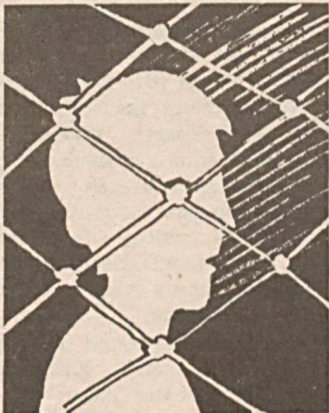
— Одам умри давомияда жуда кўп ва хилма-хил қувончли дақиқаларга ошно бўлади. Лекин шу дамлар ичида бир кун борки, бу кун барча кунлардан устиворликка чиқиб олади. Бу кун сен учун қайси?

— Тиканли симлар, темир панжаралар, автомат тарзда очилиб ёпиладиган темир эшиклар, атрофи — бетон-девор... ётибсиз, фақатгина деразадан қуёш шуъласи тўкилади, бу сизнинг шуурингизда “озодлик” деган сўзни минг бор жонлантиради. Деворга тасбеҳни осиб қўйгансиз, кунни, ойни санайсиз, соатларни санайсиз, ҳеч нарсанинг адоғи йўқдай туюлади, лекин ҳамма нарсанинг адоғи бор.

Ана, эшик гийқиллаб очилади, форма кийган киши кўринди, қўлида исм-шарифлар ёзилган дафтар. Бир хил кийим кийган, юзлари синиққан болалар унга тикилади: “Бугун ким билан хайрлашар эканмиз?”. Ҳарбий киши атайлаб сукут сақлайди. Бу ҳам бир тарбия усули экан. Сўнг томоғини қиради. Ёлғондан: “Ботиров Анвар” дейди. Оҳ, у боланинг қувончини бир кўрсангиз эди. У ҳамма билан хайрлаша бошлайди. Ўзини йўқотиб қўйган. Нуқул кулади... Аммо бу узоққа чўзилмайди, ҳарбий киши алдаганини айтади ва масхаралаб кулади. Шунда баяги бола қай аҳволга тушишини бир тасаввур қилсангиз эди. Бечора, турган ерида йиғлаб юборади. Биласизми, биттаси худди шундай вақтда ақлдан озиб, телба бўлиб қолган. Икки ойдан сўнг ўзини ўзи... Унинг кўзлари шу қадар сокин, масъум, меҳрли эдики, унга тикилиб, Инсоният Гуноҳларини кўрасиз гўё.

Менинг энг қувончли куним, исми-шарифим ўқилган кун эди. Ҳарбий киши бу билан “озодлик сенга” деяётгандек туюлганди.

Шакар СУННАТОВ
Самарқанд.

КЕЧИРИШНИНГ ПАНОҲИДА ЯХШИЛИК УЛҒАЙСИН!

етмади. Унинг кўз қарашларидан кўрқардим. Ахийри, ўзимни тутиб туролмадим: “Зубайда, — дедим. — Сен ҳар кун эрта кел” дедим. У ҳайрон бўлди. Бироз жимликдан сўнг: “Бойвучча шунини хоҳлайдиларми, тушингизни сувга айтинг” дедию ташқарига чиқиб кетди.

Кейин-кейин гап бўлди. У бир синф юқорида ўқийдиган бола — Қодир билан...Зубайда ҳам, Қодир ҳам яхши даромадли оилалардан эди. Ҳамма нарса шундан кейин бошланди: ўн беш минутлик катта танаффусда Қодир Зубайдага буфетдан у-бу емаклар олиб берар, ўзи эса менинг олимдан хо-холаб кулиб ўтиб кетарди. Роса алам қиларди. Ўшанда мен: “Ҳамма нарса пул билан ўлчанмайди-ку” деб ўйлардим. Аммо қаршингда ўлчаб турганларидан сўнг...

Бир кун Зубайдага хат бердим. Дардларимни тўкиб солдим. Жавоб келди, унда: “Агар мени... унда буни

ишондим” деди. Уйга қайтдим. Мен сизни ишонтириб айтишим мумкин шу тун жуда мириқиб ухладим. Эрталаб тургазишди...

Кейин билдим. Улар мени майна қилишган экан. Онамнинг “Тенг тенги билан, тезак қоли билан, болам” деганларини ҳам тушундим.

— Сардор, мана келганингга икки кун бўлибди. Қишлоқдошларинг, таниш-билишларинг келиб-келишмоқда. Зубайда билан Қодир ҳам келишди ёки...

— Кеча шом тушар маҳал келишган экан. Дарвоза олдида иккиси турибди. Зубайда йиғлаб, Қодир афсусланиб, кечирим сўради.

— Кечирдингми?

— Кечирдим. Сиздан энг севган ва энг севмаган кишингиз кечирим сўраб турса, кечирмасдингиз?

— Сардор, боладан бери сенга бир савол бермоқчи бўлиб турибман. Айтчи, Зубайдага бўлган муносабатинг ўзгардим

ОБУНА БЎЛДИМ

Уйимизда бувимлар ўз қўллари билан тўқиган катта гилам бор. Онамдан бир кун сўрадим:

— Гиламни қандай ипдан тўқишди, — деб. Онамнинг ўрнига отам жавоб берди:

— Эртага мен сенга бу “ип”ни кўрсатаман.

Эртасига тонг отиши билан биз яйловга чиқдик. Узоқ яқинда маршиб юрган қўй, қўзиларнинг “юки” енгиллашган — жунлари киркилган эди.

— Мана шу жундан ип йиғирилади, унга ранг берилиб, гиламлар тўқилади, тушундингми? — сўради отам.

Мен жун кирқадиган ускунани бошқараётган кирқимчилар ишига қизиқиб қолдим. Иш тугаш арафасида улар билан мириқиб суҳбатлашдим.

Кузги кирқим ҳозир ҳамма жойда бошланиб кетди. Мардон ака, Мажид ака, Шамси ака каби тажрибали кирқимчилар ҳар кун тоза жун қирқиб, совхозга топширишяпти. Бу менга ёқиб қолди. Мен ҳам кичикроқ қўиларнинг жунини кирқишда кўмаклаша бошладим. Дарсдан бўш пайтлари тенгдошларим билан келиб, чўпонларга ердлашамиз.

Уйда ҳам иккита қўйимиз бор. Уларнинг ҳам жунини қирқиб, топширдим. Отамдан сўраб, унинг пулига “Тонг юлдузи”га обуна бўлдим. Ўрганган ишим фойда берди.

Р. ОТАҚУЛОВ,
Навоий вилояти, Нурота
туманидаги 8-мактаб ўқувчиси.

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

АГАР сиз бошқа бир газета ва ойнамаларда ўқимаган нарсалар ҳақида — сирли тушлар кўриб, уларнинг ростдан ҳам содир бўлаётганини гувоҳи бўлган наманганлик Сирождиддиннинг туркум мақолалари, ўғри ва кивовур болалар билан ертўлада бир ой бирга яшаган Нодирнинг ўз кечинмалари, томорқани чолиб чиқишда келиша олмай қолиб, укасини нобуд қилган Зокир, дунёга келиб улгурмай етим қолаётган болаларнинг кейинги ҳаётлари ҳақида ўқишни истасангиз кечикмай “Тонг юлдузи” 1993 йил учун обуна бўлинг.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

ОБУНА ВАРАҚАСИНИ БЕХАТО ТўЛҒАЗИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛИНГ!

Агар обуна «Матбуот уюшмаси» агентлигида расмийлаштирилган бўлса, касса аппаратининг муҳри, алоқа бўлимларида расмийлаштирилганда эса тақвим штемпели, албатта, бўлиши керак.

Бу ҳолда обуначиларга абонемент билан бирга пул қабул қилинганлиги ҳақида квитанция берилади.

АЗИЗ ОБУНАЧИ УРТОҚЛАР!

Рўзнома ва ойнамаларга обуна варақасини сиёҳли ручкаларда ҳосил, сўзларни қисқартирмасдан ва тушунарли қилиб тўлғазинг.

Обуначи ўз турар жой манзилгоҳи, насаби, исми ва отасининг исмини аниқ ёзиши талаб этилади.

Обуна варақасидаги «ПВ-Жойи» деган ёзувли катакларни алоқа бўлимлари ва «Матбуот уюшмаси» агентликлари ходимлари тўлғазди.

“Мен балиқларни боқишга жуда қизиқаман. Яқинда дадам менга “гуппи” деган балиқ олиб берди. Илтимос, бу балиқларнинг қандай боқиш кераклиги ҳақида маълумот берсангиз”.

Азиз ПАРПИЕВ.
Тошкент шаҳри.

ГУППИ

Гуппи ҳар қандай шароитга мослашувчан бўлиб, аквариумда, оддий банкада ҳам яшай олади. Балиқнинг бу тури 2,5 йилдан то 4 йилгача яшайди. Тез кўпайувчан хусусиятга эга. Улар кўпайганда, болаларини алоҳида банкага солиб қўйиш лозим. Акс ҳолда, гуппилар ўз боласини еб қўйишади.

Гуппи балиқларини аквариумга жойлашда сув ҳажми қуйидагича бўлмоғи лозим: бир дона балиққа икки литр сув тўғри келади. Улар учун энг қулай сув иссиқлиги 24-26 даражани ташкил қилади. Балиқлар учун сув чучук бўлмаслиги лозим. Акс ҳолда думлари узилиб тушади. 10 литр сувга 1-2 чой қошиқда ош тузидан солсангиз, бу балиқларни турли хил касалликларга чалинишдан сақлайди. Ҳар ҳафта аквариумдаги сувнинг учдан бир қисмини алмаштириб туриш лозим. Кунда эса, аквариум 12 соат еритилиб турмоғи лозим. Кечаси эса, чироқни ўчиришни унутманг. Чунки, кечаси балиқлар уйқуга кетади. Гуппи балиқларидан фанда тажрибалар ўтказишда кенг фойдаланилади. Улар турли химикатлар қўшилган сувга чидамли бўлиб, булғаланган ҳавзаларни тозалашга ердан беришади. Ҳатто, бу балиқлар самода ҳам бўлиб қайтишган.

Табиатда гуппи балиқ тури бошқа мамлакатларга Бразилия, Венесуэла, Гвиане шаҳарларидан тарқалган.

— Азиза, ойнангни бериб тур.
— Наргиза, қош бўяйдиган қаламингни олчи...

Бизда “оила” дарси ҳар доим шундай — пардоз-андоз билан бошланади. Нега дейсизми, чунки, бизнинг ўқитувчи билимгамас, чиройга қараб баҳо қўяди ва дейдиларки: “Оила мустақкам бўлиши учун биринчи навбатда чирой бўлиши керак.” Шу гап тўғрими?

Келинг, яхписи ҳаммасини бир бошдан айтиб берай.

Айтайлик, “Гўзаллар конкурси”. Фақат бу кенг сахнада, олқишлар остида эмас, синфда — ўттиз-ўттиз бешта ўқувчилар орасида

«ЭНГ ГЎЗАЛ» ЎҚУВЧИ (имзосиз мактуб)

ўтказиладиган мусобақа дейлик.

Конкурс раиси — ўқитувчи, иштирокчилари — ўқувчи болалар. Қўғироқ чалинди, пардоз-андоз тўхтатилди, ҳамма “раис”нинг кириб келишини сабрсизлик билан кутмоқда. Ана, эшик очилди, “раис” кўринди, давоматни столга қўйиб, ўқувчиларни бир четдан кузатди. Ўтирди, давоматни тўлдирди, сўнг ўрнидан туриб, яна ҳамма “гўзаллар”ни бир-бир кузатди, “яхши” дегандек жойига қайтди, юзларида мамнунлик пайдо бўлди, “Эркинова доскага” деди. Эркинова ютини-ютини доскага чиқди, “раис” уни синчиклаб кузатди, лекин ҳеч нарса сўрамади, қўлларидан ушлаб-ушлаб кўриб ниманидир шивирлади... Сўнг қатор-қатор баҳолар қўйди...

Хуллас, бугунги танловда Эркинова “энг гўзал ўқувчи” деган номга сазовор бўлди.

МУҲАРРИРИЯТДАН: ушбу

хатда на муаллиф, на мактаб ва на ўқувчининг исми-шарифи кўрсатилган, фақатгина хат муҳридан “Самарқанд вилояти, Қиёт тумани”, деган ёзувни англаб олодик. Эҳтимол ўқувчи кўрққандир, андиша қилгандир...

Аслида имзосиз, исми-шарифсиз маълумотлар ҳақиқий ҳисобланмайди. Аммо “шамол бўлмаса дарахтнинг барги қимирламайди” деган хаёлга бориб, юқоридаги хатни тахирсиз эълон қилдик. Масалага сиз — ўқувчиларнинг фикр-мулоҳазаларингиз аниқлик киритиши мумкин.

Хатларингизни кутамиз.

СИЗНИНГ КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

яқинларгача биз уларни хотиралари босмачилар, халқ жамланган “Анда жоним қолди менинг...” номли душманлари, хоинлар, қочоқлар деб билар эдик...

Заҳриддин Мирза Обид ўғли Туркистоний ҳам ноҳақ қувғин остига олинган муҳожирларнинг кенжа вакиллари. Унинг айна кўча чангитиб, шаталоқ отадиган болалик онлари юртма-юрт, сарсон-сарсон бир ёқлама ёлғон ту-

хотиралари жамланган “Анда жоним қолди менинг...” номли китоби “Чўлпон” нашриётида чоп этилди. Китобни ўқир экансиз, муаллифнинг ҳаёт йўли тимсолида чет элларда яшаётган ўзбек муҳожирларининг турмуши билан танишиб борасиз. Шояд, бу китоб сизни мавжуд бир ёқлама ёлғон ту-

“АНДА ЖОНИМ ҚОЛДИ МЕНИНГ...”

саргардонликда ўтди. Яқинда унинг машаққатли кечган болалик онлари, зиммасига жуда барвақт тушган оила ташвиши

шунчалардан халос этади. Ушбу китобни нашрга Р.Файзиёв ҳамда Т. Ниёзов тайёрлаган.

Рустамжон! Сени туғилган кунинг билан табриклаймиз. Сенга узоқ умр, бахт, саодат, ўқишларингга муваффақиятлар тилаймиз.

Даданг, ойнанг, Нодир, Бобир, Бахшанда, Баҳодир.

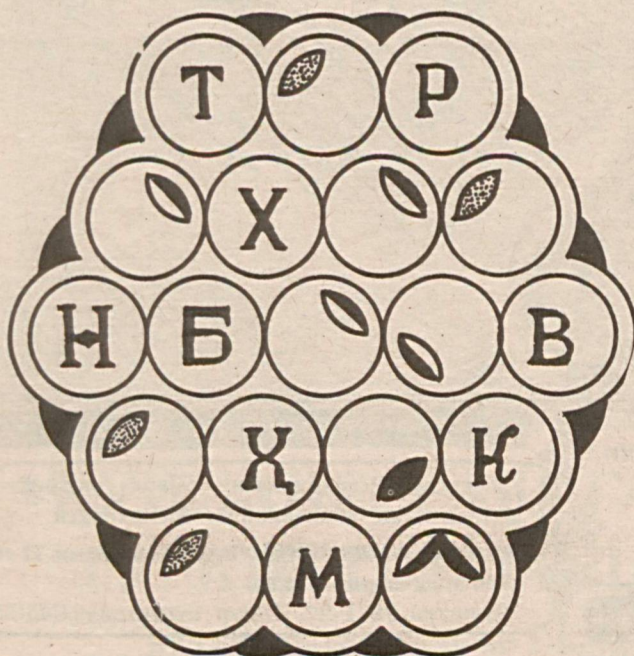
Мансурбек! Туғилган кунингда — 12 ёшга тўлганинг билан сени ҳаммамиз чин дилдан қутлаймиз. Сенга соғлиқ, бахт ва муваффақият тилаймиз.

Отанг, онанг, опанг Наргиза, укаларинг: Жасурбек, Жамшидбек, Учқунжон.

Қорақолпоғистон жумҳурияти, Амударё тумани, Қипчоқ қишлоғи, Таубаевлар оиласи.

Табриклаймиз!

Кроссворд ҚАЙСИ АСАР?

Шаклдаги айланаларда ундош ҳарфлар ёзилган бўлиб, унли ҳарфлар эса белгилар билан ифодаланган. Бир хилдаги белги бир хил ҳарфни англатади. Шунга мувофиқ ҳар бир белгини маълум ҳарф билан алмаштиринг.

Бунда топшириқни ҳал этиш билан бирга ҳарфлардан Алишер Навоийнинг найғамбарлар ва ҳакимлар тарихига оид асари номини билиб оласиз.

Ф. ОРИПОВ.

Бардоши зўр инсонлар керак. Яхши кунлар олдинда, демак, Шодликларга кўмилгай юрак.

ДОНО ТИЛИМ

Қошғорининг тинглаб шеърини,

Дурларин сочган.

Навоийга ганжу меҳрин,

Кўксини очган.

Она тилим — жону дилим,

Кўёшим менинг.

Қора тунни қоқ ёролган,

Кўз ёшим менинг.

Бобур Мирзо ўзга юртад,

Тилим, деб ёнди.

Фурқат ёниб икки ўтда,

Элим, деб ёнди.

Неча йиллар кўзин ёшлаб,

Ўзиб дарбадар.

Тилим, дея ёнди Машраб,

Бўлиб қаландар.

Илм-маърифат наҳридурсан,

Онажон тилим!

Ўзбек элим фахридурсан,

Кўксимда кўлим!

ОНАЛАР ТИЛАГИ

Келин тушди бу уйга,
Бахти-тахти бор бўлсин.
Уй тўлсин қўшиқ-куйга,
Бахти барқарор бўлсин.
—Бағрим тўлди,— дер она,
Келиним ўз қизимдай.
Шодлик қилгач тантана,
Кечам ҳам кундузимдай.
Ҳа, оналар тилаги,
Фақатгина эзгулик.
Келин уйнинг ичида,
Гўё ёруғ кўзгудек.

ИЛТИЖО

Одам Ато ва Момо Ҳаво,
Оғриқ дилга айтинг не даво?
Иккингиздан сўрайман изн.
Нарх-навога дил берсин тўзим.
Аҳир, инсон эмас-ку мутъе,
Нечун уни мунча қийнарлар?
Кимдир азал қисматин кутиб,
Кимлар бугун гулдек сўларлар.
Йўқ, йўқ, менга армонлар эмас,

Инобат БОБОҚУЛОВА,
Самарқанд вилояти,
Пастдарғом туманидаги
8-мактаб ўқувчиси.

Мактаб ҳаётдан ҳангомалар

ШАКАРЛИ ГАП

Ўқитувчи: — Шакар сўзи билан гап туз.
Ўқувчи: — Мен эрталаб бир пиёла чой ичдим.
Ўқитувчи: — Қани бу ерда шакар?
Ўқувчи: — Чойнинг ичида.

УЛАР ҚАНДАЙ АТАЛАДИ?

Ўқитувчи: — Ҳам қуруқликда, ҳам сувда яшайдиган жониворлар нима деб аталади?
Бригитта: — Матрослар.

ДИКТАНТ УЧУН КИТОБ

Олаф уйига келиб: — Биз кеча диктант ёзган эдик, бунинг учун менга китоб беришди.
— Ростданми? Қанақа китоб экан?
— Тўғри ёзиш имлоси, — жавоб берди Олаф.

ДИТЕРНИНГ ОТА-ОНАСИ

Дитер синфга кириб келди.
— Сиз менинг ота-онамни кўрмоқчи эдингизми? Мана улар: Дитер стол устига иккита фотосуратни қўйди.

Олмончадан ўзбекчага Б. УЛУҒБЕКОВ ўгирган.
Самарқанд вилояти, Булунғур тумани.

(Давоми. Боши ўтган сонда).
— Бу ердан тезроқ кетайлик. Ўрмон бошлиқларига хабар берамиз.
Маххани тумшугини кўтариб газабланиб бўкирди. Тез орада болалар тепаликка кўтарилди. Маххани майсазорда югуриб боради. Болалар атрофга қарадилар. Қора қузғунлар яна овқатланишмоқдалар. Бирдан ҳаво очилиб, тепадан кучли ёмғир қуя бошлади. Болалар эса ёмғирда жуда ивиб кетишди. Шамол учириб кетмаслик учун болалар Махханини орқа томонига маҳкам ёпишиб олишди. Саросимага тушган кийиклар улар ёнидан сакраб чопиб ўтадилар. Бўрон улар ўйлагандан ҳам кучлироқ бўлди. Болалар кузатиш Минорасидан ўтиб, катта йўлга чиққач, ёмғир сувлари орасидан ўрмончилик бўлими идораси гира-шира кўзга ташланди.
ЯНА ДАЛИЛ
Жаноб Неог Қуриқхона бошлиғи. Болалар роса ивиб, унинг хонасига ёмғир сувларини оқизиб, кириб борганда жаноб Неог уларни кўриб, ҳайрон бўлиб қолди. У болаларни яхши танирди.
— Неог тоға Каркидон ўлдиришибди. — Бирдан учаласи тенг гапиршибди.
Жаноб Неонинг юзи жиддийлашди.
— Шошилмай бирин-кетин гапиринглар.
Болалар қуриқхонада кўрган-билганларини бирма-бир гапириб берди.
— Шохи олинган, — деб сўз қўшди Данай.
— Шубҳасиз бу ўғрилари иши. Емон иш, — деб ўзича пичирлади жаноб Неог шкафдан сочиқни олиб, уларга узатаётди.
— Олдин артиниглар, сўнг печенье билан чой ичинглар. — Неог тоға каркидон ўлдирганларни тезда ушлашингиз керак.
— Ушлаймиз, хавотирланма Бубул, ёмғир пасайсин, тезда улар орқасидан тушамиз.
Хизматкор болаларга печенье билан чой олиб келди. Болалар энди чойни оғзига олиши билан ўрмон хизматчилари бошлиғи — Пукан кириб келди. Жаноб Неог уни чақиртирган эди.
— Бу болалар ўлган каркидон топишибди, Пукан. Шохи олинган. Ўғрилари яна хужум қилишибди.
Пукан сув томиб турган зонтикни уй бурчагига қўйди. У — баланд қотмадан келган, кўзлари қиссиқ одам.
— Учалангиз қуриқхона ичида нима қилиб юрибсизлар, — деб сўради у болалардан.
— Бу ерга киришдан олдин бирор кишидан рухсат олдиларингми?
Кутилмаган саволдан болалар воқеани бошидан бошладилар. Данай биринчи бўлиб гапира бошлади:
— Биз филчамизга миниб, тез-тез бу қуриқхонага келиб турибмиз. Неог тоға буни яхши билади.
— Бу ер — кириш ман этилган жой, рухсатсиз мумкин эмас.
— Э, қўйсангчи Пукан, — деди Жаноб Неог. — Бу болалар саёхатчи эмас, буларнинг қишлоғи илгари шу ерда эди, ҳозир қуриқхонага айланган. Қазиранка ва унинг ичидаги ёввойи ҳайвонларсиз бу болалар яшай олмайдилар.
— Жуда яхши, — деди Пукан хоҳишсиз. — Кечирасиз, бу ўғриликни қайтарилавериши мени тентак қилиб юборди.
— Неог тоға, — деб қаттиқ гапирди Жонти. — Сиз ҳозиргина ўғрилари яна хужум қилди, дедингиз, бу денгиз каркидон биринчи марта ўлдирилиши эмас деганингизми?
— Мадомики, йўқ, бу бир ой ичида бешинчи марта ўлдирилиши. Шубҳасиз бу жуда хийлакор ўғрилари тўдаси бўлиши керак. Улар тўсатдан

Аруп Кумар Датта,
ҳинд адиби
ҚАЗИРАНКАДАГИ
ИЗ
ҚИССА

Машина қуриқхонага олиб борадиган йўлдан тез юриб борар эди. Атроф кўм-кўк эди. Улар тўғри чуқурликка бормадилар. Бироз пиёда юрдилар.
— Бу қандай беўхшов қушлар, — деди Бубул улардан нафратланиб. — Кўп кушлар менга ёқади, лекин буларнинг сўқтаси совуқлигини, эҳтимол ўлган ҳайвонларни егани учундир. Эҳтимол хунуклигидандир.
— Аммо улар жуда фойдали, — деди жаноб Неог.
— Улар нима фойда келтиради? — деб сўради Бубул.
— ...Улар ўлик ҳайвонлардан ерни тозалайди, ер чиридилардан ифлосланмайди.
Сухбат билан улар бирдан чуқурлик устидан чиқиб қолдилар. Ҳовуз сувга тўлган, каркидон сувда қолганди.
— Ёмғир бизга зарар қилди. Чуқурни сувдан тозалаш учун бир соатгина вақтимиз кетади.
— Каркидонни сувдан тортиб олиб, ерга кўмамизми?
— Йўқ, албатта.
— Кўмсақ қузғунларни овқатдан маҳрум этамиз.
— Унга бирорта ҳайвон тушиб кетмаслиги учун одамлар юбориб, уни кўмдираман.
— Ундай бўлса орқага қайтамизми, — деб сўради доим жим юрган Пукан.
— Йўқ, — деди жаноб Неог.
— Биз ҳозир ўғрилари ахтарамиз, каркидонни илантириш учун бир кун вақт кетади. Уларнинг кузатиб ётадиган капаси бўлиш керак.
Жаноб Неог одамларига ўғрилари ахтаришга буйруқ берди. Тинтув бошланди. Жонти эндигина қўлга яқинлашаётганда бир нарсанинг қамиш ичига кириб кетганини кўриб қолди. Бироздан кейин шарпа яна қайтиб чиқди. У чиққан жойда банан дарахт бағри илиниб қолган атрофда эса банан дарахти йўқ эди.

[Давоми бор].

Бош муҳаррир: Ақром БЕРДИМУРОДОВ.
Тахрир ҳайъати:
Т. КАРИМОВ, А. КҶЧИМОВ, М. ПИРМАТОВ (масъул котиб), М. РАҲИМБЕРДИЕВА, Д. ТУРАХМЕТОВА, В. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

Таъсис этувчи:
ЎЗБЕКИСТОН ЕШЛАР ИТТИФОҚИ
МАРКАЗИЙ ҚУМИТАСИ
Бизнинг манзилгоҳимиз:
ТОШКЕНТ ШАҲРИ, 700083,
ЛЕНИНГРАД КҶЧАСИ, 32-УЙ.
Газета ҳафтанинг жума кунлари чиқади.

Маълумот учун телефон: 32-54-21
Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси.
Тошкент шаҳри, 700083, Ленинград кўчаси, 32-уй
Чоп этиш вақти — 18.00.
Буюртма № Г-27. Нашр кўрсаткичи 64563.